

Dijkgraaf Michiel van Haersma Buma.

DIJKGRAAF VAN HAERSMA BUMA VAN DELFLAND:

“Geen geld is geen reden om niets te doen”

Uit Zeeland, ‘het land dat water heet’, komt de nieuwe dijkgraaf van het Hoogheemraadschap van Delfland. Na 21 jaar burgemeesterschap in diverse plaatsen vond Michiel van Haersma Buma het tijd voor een nieuwe bestuurlijke uitdaging. Hij volgt bij Delfland Piet Heijn Schoute op, die ook burgemeester was voordat hij dijkgraaf werd. Per 1 april is Van Haersma Buma dijkgraaf van het schap. Hij heeft een duidelijke mening over de taken en plichten van een waterschap. “Wij moeten de burger beschermen. Je kunt niet wachten tot er geld is om maatregelen te nemen. Geen geld is geen reden om niets te doen.” Die houding komt goed van pas bij een waterschap dat veel grote projecten op stapel heeft staan, zoals het aanpakken van de zwakke plekken langs de Delflandse kust en bij Scheveningen.

Na twee maanden voelt Van Haersma Buma zich als een vis in het water. De belangstelling voor water is hem met de paplepel ingegoten. Hoewel hij pas drie jaar was toen de watersnoodramp in Zeeland plaatsvond, heeft hij daar via de overlevering veel van meegekregen. Toen de gelegenheid zich voordeed om dijkgraaf te worden, ging hij daar dan ook graag op in. “Ik ken het gebied al, inclusief bestuurlijke verbindingen, mensen en begrippen. Dat komt goed van pas bij de verschillende projecten die in Delfland lopen. Een goed voorbeeld is een kadeversterking in de Commandeurspolder in de gemeente Midden-Delfland. We pakken deze kade nu samen met de gemeenten aan. Zo creëren we draagvlak. Dat is een ander soort proces dan tot nu toe is gevoerd.” De belangrijkste projecten die nu spelen in het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland zijn ongetwijfeld

de zwakke schakels Delflandse kust en Scheveningen. “Onlangs was staatssecretaris Huizinga op bezoek. Ik heb haar toen meegenomen naar het strand van Ter Heijde om de situatie uit te leggen. De werkelijkheid is altijd anders dan op kaarten en tekeningen. Door ze te bezoeken kun je de projecten veel beter visualiseren.”

“Of het bezoek van de staatssecretaris ermee te maken heeft weet hij niet, maar Van Haersma Buma vindt niet dat zijn schap te klagen heeft over overheidssteun. “Delfland heeft niet te klagen over overheidssteun, maar landelijk gezien is dat anders. Dat is overigens geen reden om niets te doen als het probleem heel groot is. Als waterschap heb je de plicht om af te wegen of je je het kunt veroorloven om te wachten tot er iets misgaat. Je kunt immers moeilijk de primaire waterkeringen laten overstromen omdat je geen geld hebt. Je kunt altijd geld lenen als

dat nodig is. De enige vraag is dan wie de rente moet betalen.”

Omdat een waterschap zich bezighoudt met omgevingsgevoelige taken, is het belangrijk dat de burgers ook betrokken zijn bij het schap. Burgers ervaren vaak een grote afstand tot waterschappen. Daar is nog een schone taak weggelegd voor de schappen. Van Haersma Buma is overtuigd van het nut van digitalisering om burgers te betrekken. “Digitalisering is een goede mogelijkheid om Delfland ‘om de hoek te brengen’. Omwonenden moeten de activiteiten van het waterschap kunnen zien. Waar betaal je voor? We proberen ook een herkenbare huisstijl te creëren. Een voorbeeld daarvan is de vormgeving van gemalen die in de bebouwde kom worden geplaatst. Deze zien er allemaal hetzelfde uit en zijn gedeeltelijk van glas, zodat omwonenden kunnen zien wat er gebeurt. Transparant werken. Je moet van buiten naar de organisatie kijken.”

Eén van de zaken die Van Haersma Buma opvielen tijdens zijn eerste maanden is de hoeveelheid normen. “Er zijn heel veel normen: voor regenval, dijken enzovoort. Die normen zijn altijd gebaseerd op gemiddelden. Maar wat gebeurt er echt? En wat betekent dat op de lange termijn? We moeten met elkaar de langetermijnscenario’s verder uitwerken: de Unie van Waterschappen, Verkeer en Waterstaat en VROM. We moeten alle invalshoeken dekken. Dat moet niet alleen in studiecommissies gebeuren. We moeten ook de creativiteit van de mensen stimuleren. Een voorbeeld is de droogte. Doordat Delfland een eigen zoetwatertoevoer heeft (de Brielse Meerleiding), speelt dit probleem in Delfland nog niet. Maar we moeten er toch naar kijken, want het kan invloed hebben op de lange termijn.”

“Ik heb genoeg technische kennis om te kunnen oordelen. Niet op details als hoeveel kubieke meter per uur, maar wel wat het betekent voor het hele systeem. Je krijgt ook met andere problemen te maken. Wat doe je met duikers op het terrein van particulieren? Kan daar wel genoeg water door? Sommigen doen niets aan het onderhoud daarvan, met als gevolg dat ze verstopt raken. Moet je als waterschap dat onderhoud overnemen? En dan de Kaderrichtlijn Water. Wat spreken je af met de gemeenten? Wat moet de gemeente gaan doen? Wat kost het? Uit mijn tijd als burgemeester ken ik de problemen met fosfaten al. Uiteindelijk hoef je niet alles te weten, veel kennis is bij de medewerkers te vinden.”

"Ik ben ambivalent over de waterketen. We hebben in Nederland de neiging alles aan elkaar te knopen. Standardisatie moet geen dogma worden, maar moet waar het kan. Je ziet de waterleidingbedrijven al opschalen; dat loopt niet synchroon aan de ontwikkelingen met de waterschappen. Toon maar aan dat het waterbeheer beter kan, dat de waterketen voordelen heeft. Als een waterketen de oplossing is, waarom is het dan niet al eerder gerealiseerd? Ik denk dat de grootte van een waterschap afhankelijk is van het gebied. Een grens is maar een lijntje op de kaart. Bovendien hebben we net een fusieronde in de waterschapswereld achter de rug. Daarom is het niet de tijd om een structuurdiscussie te voeren. Het werk moet gewoon gebeuren. Wel worden door de veranderende maatschappij oude grenzen 'onlogisch'. Daarom moeten waterschappen samenwerken. Zuid-Holland kent vijf waterschappen. We stellen samen met de provincie

Zuid-Holland een agenda op om problemen aan te pakken. We hebben een pragmatische aanpak. Het geld van de burgers moet zo goed mogelijk besteed worden. "Wij zijn samen met een aantal gemeenten in waterweggebied bezig om het waterketenconcept uit te werken. Ik vind dat een goede zaak. Wij voeren geen structuurdiscussie, maar praten over maatwerk. Want alleen dan kom je echt vooruit. Daarbij verliezen we natuurlijk niet uit het oog dat de kosten voor alle partijen moeten dalen dan wel minder moeten stijgen."

"Een grote verandering die er aankomt, heeft te maken met de waterschapsverkiezingen. In plaats van op individuele personen zal men kunnen stemmen op lijsten. Vergelijkbaar met verkiezingen voor bijvoorbeeld de gemeenteraad. Het wordt dus anders, maar de vraag is nog 'hoe'. We moeten ons voorbereiden op die verandering. We moeten bijvoorbeeld goed kijken naar de

manier waarop hoogheemraden worden gekozen. We zouden een 'hearing' kunnen houden, zoals ze dat in de VS doen. Laat de kandidaat-hoogheemraad maar aan de verenigde vergadering vertellen waarom hij of zij kandidaat is en wat hij of zij kan. Het waterschap beheert tenslotte de belangen van de burger, en dat moet transparant zijn."

"Ik wil dat Delfland over tien jaar bekend is bij de burgers en dat bekend is wat Delfland in hun buurt doet. Ook wil ik dat de wateropgave in het gebied voor het grootste gedeelte is voltooid, inclusief de waterkwaliteit. En de waterschappen; die moeten gewoon blijven bestaan. We moeten geen energie steken in een existentiediscussie, want die energie kun je niet aan andere zaken besteden. En laten we eerlijk zijn: om waterschappen af te schaffen moet de Grondwet twee keer gewijzigd worden, dat gebeurt toch niet."

"Een transparant gemeen in de huisstijl van het hoogheemraadschap, symbool voor de nieuwe aanpak."

